

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	10994 - Multiculturalitat i Interculturalitat en la Primera Infància / 1
Titulació	Màster Universitari de Primera Infància: Perspectives i Línies d'Intervenció
Crèdits	3
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Juan Jorge Muntaner Guasp joanjordi.muntaner@uib.es	10:30	11:30	Dimarts	10/09/2018	25/06/2019	A-110. Guillem Cifre
Jordi Vallespir Soler jordivallespir@uib.es	11:00	12:00	Dilluns	10/09/2018	31/07/2019	Despatx A-103, Guillem Cifre

Contextualització

Aquesta assignatura és una optativa emmarcada en el mòdul 3 del màster: perspectives i intervenció des de l'àmbit social i educatiu. En aquesta assignatura ens centrarem en l'anàlisi i la proposta d'alternatives educatives per afavorir l'equitat i la participació en igualtat de la realitat multicultural en els centres educatius des de la perspectiva de l'educació intercultural a l'etapa d'educació infantil en el marc del model d'educació inclusiva.

Requisits

Competències

Específiques

- * CE1 Demostrar la capacitat de treballar en un equip interdisciplinari respectant la pluralitat de perspectives i el contrast d'opinions aportant idees per optimitzar el propi treball .
- * CE3 Desenvolupar la capacitat de reflexionar sobre la pròpia pràctica i desenvolupament professional promovent projectes innovadors .
- * CE4 Coneixer, adaptar, aplicar i avaluar programes o serveis per a l'atenció de la primera infància en contextes socioeducatius o sanitaris .

Guia docent

Genèriques

- * CG1 Examinar críticament l'estat actual del coneixement i les interpretacions sobre la primera infància des de una visió multidisciplinar, així com conèixer l'estat actual dels debats internacionals sobre aquesta qüestió .
- * CG2 Realitzar un anàlisi crític, avaluar i sintetitzar idees noves i complexes. .

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el màster a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/master/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

- Tema 1. Moviments migratoris i multiculturalitat
 - 1.1. Factors propiciatoris de les migracions
 - 1.2. Els contactes culturals com a conflicte
 - 1.3. Els estereotips
 - 1.4. tópics sobre la immigració
- Tema 2. L'educació intercultural
 - 2.1. Definició
 - 2.2. Característiques
 - 2.3. L'educació intercultural inclusiva
 - 2.4. El context escolar
- Tema 3. L'atenció a la diversitat cultural
 - 3.1. Respostes a la diversitat cultural
 - 3.2. Models més significatius
 - 3.3. Un exemple d'atenció a la diversitat cultural no inclusiva: l'anticooperació migratòria
 - 3.4. Materials i recursos per a la inclusió
- Tema 4. Interpretació de la diversitat
 - 4.1. Canvi de paradigma del dèficit al context
 - 4.2. De l'eliminació a l'equitat: homogeneïtat versus heterogeneïtat
 - 4.3. De l'educació a especial a la inclusió
- Tema 5. Desenvolupament de l'escola inclusiva
 - 5.1. L'escola intercultural inclusiva
 - 5.2. La inclusió com a projecte educatiu global
 - 5.3. Actuacions inclusives a la primera infància
 - 5.4. Cultures, polítiques i pràctiques inclusives

Guia docent

5.5. Reflexions i propostes finals

Metodologia docent

L'assignatura disposa d'una aula virtual (Moodle) a Campus Extens per facilitar la comunicació entre el professorat i l'alumnat, fer el seguiment de tasques, posar a l'abast dels estudiants la documentació adient per a l'estudi i aprofundiment en els continguts i per oferir la proposta d'activitats a treballar de manera autònoma individualment i/o en grup.

A les activitats de treball presencial es tractaran els coneixements fonamentals de l'assignatura essent important la participació de l'alumnat en el debat, anàlisi i reflexió dels continguts exposats. Per a la realització de les activitats, l'alumnat tindrà el suport del professorat per dur-les a terme, a través de la tutoria virtual o presencial.

Les activitats de treball no presencial fan referència a la recerca d'informació, a l'anàlisi de casos i experiències, la lectura de documents per ampliar els continguts de l'assignatura, etc. Es pretén que l'alumnat desenvolupi un estudi i treball autònom tant individual com en grup.

Volum de treball

Tenint en compte la modalitat del màster i el suport virtual, els crèdits de presencialitat i contacte entre els professors i l'alumnat i els crèdits de treball no presencial es distribueixen de la següent manera:

- 30,00 % dels crèdits de l'assignatura: activitats de treball presencial i de contacte personal professors-alumnes (classes teòriques i pràctiques).

- 70,00 % dels crèdits de l'assignatura: activitats de treball no presencial (estudi i treball autònom individual i en grup).

Veure document d'informació general del màster on es concreten els elements d'avaluació i les dates de lliurament de les activitats i treballs.

Activitats de treball presencial (1 crèdits, 25 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques		Grup gran (G)	Comptant amb la participació dels alumnes, els professors desenvoluparan els continguts de l'assignatura. Per això, l'alumnat ha de preparar prèviament a partir de la recerca d'informació i dels seus coneixements previs els continguts a treballar a cada sessió. Sessió d'avaluació final per al lliurament dels treballs.	17
Seminaris i tallers		Grup mitjà (M)	Seminari interdisciplinari del mòdul. Debat i reflexió en relació al seminari	2
Tutories ECTS		Grup petit (P)	Aquestes sessions pretenen realitzar un seguiment del treball realitzat per l'alumnat a partir de l'assoliment dels continguts treballats a les sessions de gran grup	6

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació

Guia docent

continua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula Digital.

Activitats de treball no presencial (2 crèdits, 50 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual		L'alumnat haurà de realitzar les activitats previstes pels professors, comptant amb el material seleccionat en cada cas, l'anàlisi de casos i la documentació aportada	10
Estudi i treball autònom individual		L'alumnat ha de cercar la informació precisa en relació als continguts que es tractaran a las classes teòriques per afavorir i possibilitar la participació en el debat sobre els continguts a treballar en aquesta assignatura	15
Estudi i treball autònom en grup		Realització del treball interdisciplinari del mòdul 3	25

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Aquesta assignatura participa del treball interdisciplinari del mòdul 3: anàlisi actual de contextos de vida de la primera infància

El dia de començament de les classes teòriques es concretaran les tasques a presentar a la carpeta d'aprenentatge de l'assignatura i s'afegirà tota la documentació i la informació necessària

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'alguns dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Classes teòriques

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (no recuperable)
Descripció	Comptant amb la participació dels alumnes, els professors desenvoluparan els continguts de l'assignatura. Per això, l'alumnat ha de preparar prèviament a partir de la recerca d'informació i dels seus coneixements previs els continguts a treballar a cada sessió. Sessió d'avaluació final per al lliurament dels treballs.
Criteris d'avaluació	Participació activa de les sessions. Material i documentació entregada

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5

Tutories ECTS

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Sistemes d'autoavaluació (recuperable)
Descripció	Aquestes sessions pretenen realitzar un seguiment del treball realitzat per l'alumnat a partir de l'assoliment dels continguts treballats a les sessions de gran grup
Criteris d'avaluació	Documentació presentada i interpretació de la informació

Percentatge de la qualificació final: 10% amb qualificació mínima 5

Estudi i treball autònom individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	L'alumnat haurà de realitzar les activitats previstes pels professors, comptant amb el material seleccionat en cada cas, l'anàlisi de casos i la documentació aportada
Criteris d'avaluació	És valorarà la qualitat de la documentació presentada i la pertinència de la síntesis i reflexions realitzades

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Estudi i treball autònom individual

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Carpeta d'aprenentatge (recuperable)
Descripció	L'alumnat ha de cercar la informació precisa en relació als continguts que es tractaren a las classes teòriques per afavorir i possibilitar la participació en el debat sobre els continguts a treballar en aquesta assignatura
Criteris d'avaluació	És valorarà la qualitat de la documentació presentada i la pertinència de la síntesis i reflexions realitzades

Percentatge de la qualificació final: 20% amb qualificació mínima 5

Guia docent

Estudi i treball autònom en grup

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Treballs i projectes (no recuperable)
Descripció	Realització del treball interdisciplinari del mòdul 3
Criteris d'avaluació	Es valorarà la qualitat del treball presentat: referències bibliogràfiques, elaboració del treball i qualitat de la reflexió i anàlisi crític plantejat

Percentatge de la qualificació final: 25% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

- Ainscow, M. y Miles, S. (2008): Por una educación para todos que sea inclusiva: ¿hacia dónde vamos ahora?. Perspectivas, Vol. XXXVIII, nº 1 (pp 17-44). Madrid.
- Ainscow, M., Both, T. y Dyson (2006): Improving Schools, Developing Inclusion. Nueva York. Routledge.
- Blanco, R. (2008): Marco conceptual sobre educación inclusiva. En: La educación inclusiva: el camino hacia el futuro. 48 reunión de la conferencia internacional de educación. (pp 5-14). UNESCO. Ginebra.
- Booth, T. y Ainscow, M. (2002): Guía para la evaluación y mejora de la educación inclusiva. UNESCO.
- Carbonell, F. (2000). Decálogo para una educación intercultural a Cuadernos de Pedagogía . Núm. 290. Barcelona: Cisspraxis.
- Gallego, B; Rodriguez, H.; Lago, M. (2012). Buenas prácticas en educación intercultural inclusiva. En B. López y M. Tuts (eds). Orientaciones para la práctica de la educación intercultural. Madrid. Wolters Kluwer. (53-68).
- Llistar, D. (2009): L'anticooperació. Quaderns de Pau i Solidaritat , núm. 42. Palma: Direcció General de Cooperació. Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
- OCDE. (2012). Informe sobre Equidad y calidad de la educación. Apoyo a estudiantes y escuelas en desventaja. París OCEDE Publishing.
- Sales, M.A.; Ferrandez, R.; Moliner, O. (2012): Escuela intercultural inclusiva: estudio de caso sobre procesos de autoevaluación. Revista de Educación. nº 358. 153-173
- Vallespir, J. (Coord.) (2007): L'educació intercultural a les Illes Balears. Anàlisi de l'Educació primària . Palma: Servei de Publicacions de la UIB.
- CeiMigra (2014). Informe anual sobre migraciones e integración 2013. Una década de migraciones en España. Valencia: Bancaja.
- Departamento de Educación, Universidades e Investigación (2012). Plan de atención educativa al alumnado inmigrante en el marco de la escuela inclusiva e intercultural. Donostia: Gobierno Vasco.
- Direcció General de Cooperació i Immigració (2014). El perfil sociodemogràfic de la població immigrada a Palma. Palma: Govern Balear.
- PICUM (Platform for International Cooperation on Undocumented Migrants) (2013). Niños primero y ante todo. Una guía para hacer valer los derechos de los niños en situación migratoria irregular. Bruselas: Comunidad Europea.
- Red ACOGE (2016). Un viaje al empoderamiento. Informe del Programa de atención psicosocial con mujeres inmigrantes. Madrid: Ministerio de Sanidad, Asuntos Sociales e Igualdad.
- SOS Racismo (2017). Informe Anual sobre el racismo en el estado español. Donostia: SOS Racismo.

Bibliografia complementària

Guia docent

AA.VV. (2010). Interculturalidad y ciudadanía: red de escuelas interculturales. Recuperado de <http://www.escuelasinterculturales>

Abdallah-Preteille, M (2001). La educación intercultural. Barcelona: Idea Books.

Arroyo, M.J. (2013). La educación intercultural: un camino hacia la inclusión educativa. *Inclusive Education Journal*, 6 (2). 144-159

CIDE (2009): La atención al alumnado inmigrante en el sistema educativo en España . Madrid: Ministerio de Educación y Ciencia.

DIRECCIÓN GENERAL DE INTEGRACIÓN DE INMIGRANTES (2009): Plan Estratégico de Ciudadanía e integración 2007-2010 . Madrid: Secretaría de Estado de Inmigración y Emigración.

Escarbajal Frutos, A. (2014). La educación intercultural en los centros educativos. *Revista electrónica interuniversitaria de Formación del Profesorado*, 17 (2), 29-43.

Eurydice (2009): *Integrating Immigrant Children into Schools in Europe* . Bruxelles: Eurydice. Pot consultar-se també a: www.eurydice.org

GREI (Coord.) (2009): *La mediació intercultural. Models i experiències* . Palma: Servei de Publicacions de la UIB.

OBRA SOCIAL DE CAJA MADRID (2005): *Diversidad cultural e inclusión social. Un modelo de acción educativa con minorías étnicas* . Madrid: Caja Madrid.

Montobbio, E. (1995): *El viaje del Sr. Down al mundo de los adultos*. Mason. Barcelona

UNESCO (2005): *Guidelines for inclusión: ensuring access to education for all*, París.

UNESCO (2009): *Directrices sobre políticas de inclusión en la educación*. París: Unesco.

